

פרד"ס יהודה

סעלון שבועי באדיש ע"י יהודה זבולון הלוי קליטניק פאָר

גליין 852 [שנה י"ח]

פרשת כי תצא תשפ"ו

אויפן קאפ פון א מענטש הייסט דאס על הארץ, און מען איז מחוייב בשילוח הקן, אדער ניין? האט רבי מתנא געענטפערט אז עס שטייט אין פסוק (שמואל ב' ט"ו ל"ב) וְאֶדְרָמָה עַל רֹאשׁוֹ, און רש"י איז מסביר אז מען זעהט אז די קאפ פון א מענטש הייסט אַדְרָמָה, איז א ראיה אז דאס הייסט על הארץ און מען איז מחוייב בשילוח הקן עכ"ד הגמ', מען וואלט געקענט מפרש זיין די גמ' בדרך מליצה, ווייל מען טרעפט אין די הייליגע תורה ווען יוסף האט פותר חלום געווען פון דער שר האפסים (בראשית מ טז-יח) אף אַנְלִי בְּחִלּוּמִי וְהִנֵּה שְׁלֵשָׁה סִלֵי חֲרִי עַל-רֹאשִׁי: ובסל העליון מכל מאכל פרעה מעשה אפה והעוף אכל אתם מן הסל מעל ראשי: ויען יוסף האט יוסף געזאגט ויאמר זה פתרונו שלשתי הפלים שלשתי ימים הם: בעוד שלשתי ימים ישא פרעה את ראשו מעליו ותלה אותו על עץ ואכל העוף את בשרו מעליו, וואס לכאורה איז שווער וואו איז מרומז דעם פתרון אין דעם חלום? נאר דער ענין איז מיט א משל: עס איז געווען א מאלער וואס האט געמאלען א שיינעם בילד פון טרויבן אויף א גפן, און א מענטש שטייט לעבן גפן און עסט פון די טרויבן, און דער מאלער האט דאס אויף געהאנגען פארענט פון זיין הויז צו ווייזן זיין קונסטליכע ארבעט, און די פויגלען האבן טאקע געמיינט אז דאס זענען עכטע טרויבן, און האבן געהאקט מיט זייערע שנאבל אויף די טרויבן, א מומחה האט געזען אז די טרויבן זענען געמאכט מיטן גרעסטן שלימות, אבער די פויגלען קומען נאך אלץ עסן, האט ער פארשטאנען אז עס איז נישט בשלימות, ווייל דער טבע פון פויגלען איז צו ניט געוואגט זיך צו דערנענטערן, ווייל דער טבע פון פויגלען איז צו אנטלויפן ווען זיי זעהען א מענטש, און דאס איז אויך געווען ביים חלום פון שר האפסים וואס האט דערציילט אז וְהָעוֹף אָכַל אֹתָם מִן הַסֶּל מֵעַל רֹאשִׁי: דער עוף עסט פון קארב אויפן קאפ, האט יוסף פארשטאנען אז דער צלם אלקים איז שוין אוועק פון אים, ווייל עס שטייט אויב א מענטש האט דער צלם אלקים, שטייט וּמִוֶּרְאֵכָם וְהִתְקַבַּל יְהוָה עַל כָּל חַיַּת הָאָרֶץ וְעַל כָּל עוֹף הַשָּׁמַיִם (בראשית ט ב) און אז דער עוף האט נישט מורא געהאט פון שר האפסים איז א סימן אז ער גייט באלד שטארבן, ווייל דער צלם אלקים איז אוועק פון אים, ממילא אויב פויגלען מאכן א נעסט אויפ'ן קאפ פון א מענטש, ווייזט דאס אז זיין חיות איז אפגעשניטן, און ער הייסט על הארץ, און דעריבער שרעקט זיך נישט דער פויגל פון אים, און מען איז מחוייב מיט שילוח הקן. (מגד ירחים ח"ב ר' יוסף ווייס בשם בעל ברך משה בצעירותו שנת תרפ"ז)

תשובה אין חודש אלול איז ווי תשובה פון א גאנץ יאר וּבְכַתְּהָ אֶת אֲבִיהָ וְאֶת אִמָּהּ יָרַח יָמִים: (כא יג) עס שטייט אין הייליגן ספר הפלאה אויף די משנה (כתובות דף נ"ז ע"א) נותנים לבתולה כל י"ב חודש [אין די צייטן פון די גמ' איז געווען פריערט קידושין און י"ב חודש שפעטער איז געווען די נישואין] איז דער הפלאה מסביר אז חודש אלול איז די מזל פון בתולה איז פשוט: נותנים לבתולה וואס דאס איז חודש אלול, אז אויב א מענטש טוט תשובה אין אלול איז דאס גערעכנט ווי ער האט תשובה געטאן כל י"ב חודש און עס איז גערעכנט אז ער האט נישט געזינדיגט א גאנץ יאר, לפי דעם פשט קען מען מסביר זיין צוויי פסוקים אין די פרשה, ווייל דער הייליגער אריז"ל שרייבט אז די פרשה איז מרומז אויף חודש אלול, דאס מיינט וּבְכַתְּהָ אֶת אֲבִיהָ וְאֶת אִמָּהּ, דער מענטש זאל וויינען און תשובה טאן ירח, אין חודש אלול, און דאס וועט זיין גערעכנט ווי ימים, א גאנץ יאר, אזוי ווי עס שטייט וְאִישׁ כִּי יִמְכֹּר בֵּית מוֹשָׁב עִיר חוֹמָה וְהִוְתָּה גְּאֻלָּתוֹ עַד תֵּם שְׁנַת מִכְרָו יָמִים" תהיה גאולה: מען קען דאס אויסלייזן ביז א יאר, זעהט מען אז ימים מיינט א יאר, און לפי"ז קען מען מסביר זיין דעם פסוק כִּי יִקַּח אִישׁ אִשָּׁה חֲדָשָׁה לֹא יֵצֵא בְּצִבָּא וְגו' נָקִי יְהִיָּה לְבֵיתוֹ שָׁנָה אַחַת וְשָׁמַח אֶת אִשְׁתּוֹ אֲשֶׁר לָקַח: (כד ה) שטייט אין די הייליגע ספרים אז אויב א מענטש זינדיגט, באשאפט ער א מקטרג אויף אים און ווען עס קומט די הייליגע טעג קומען די מקטרגים אין דעם יום הדין פון ר"ה אין ב"ד של מעלה, און דאס איז א שווערע מלחמה צו געווינען, אבער אויב דער מענטש טוט תשובה אין חודש אלול ווערט אויס מקטרגים אין יום הדין, דאס שטייט אין פסוק כִּי יִקַּח אִישׁ אִשָּׁה חֲדָשָׁה, אִשָּׁה מַיִינֵט מֵעַן דִּי בַתּוּלָה מִזֵּל פֿון חודש אלול, חֲדָשָׁה און ער איז זיך מחדש, און טוט תשובה דעם חודש, איז לֹא יֵצֵא בְּצִבָּא, וועט דער אויבערשטער אים ריין מאכן פאר דעם גאנצן יאר, און ער וועט נישט דארפן מלחמה האלטן מיט די מקטרגים, ווייל נָקִי יְהִיָּה לְבֵיתוֹ שָׁנָה אַחַת, די תשובה אין חודש אלול מאכט אים ריין א גאנץ יאר. (אור פני יהושע הגה"ק ר' יהושע בוקסבוים מגאלאנטא)

שילוח הקן אויב א נעסט שטעלט זיך אויף א קאפ פון א מענטש כִּי יִקְרָא קֵן צִפּוֹר לְפָנָיו בְּדֶרֶךְ בָּבֶל עַץ אֵו עַל הָאָרֶץ אֲפֹרָחִים אֵו בִּיזִים וְהָאֵם רִבְצָת עַל הָאֲפֹרָחִים אֵו עַל הִבִּיצִים לֹא תִקַּח הָאֵם עַל הַבָּנִים: (כב ו) די גמ' (חולין קל"ט ע"ב) ברענגט אז די מענטשן פון שטאט פפונאי האבן געפרעגט רבי מתנא אז עס שטייט אין פסוק כִּי יִקְרָא קֵן צִפּוֹר לְפָנָיו וְגו' אָו עַל הָאָרֶץ, איז ווי וועט זיין דער דין אז א נעסט וועט זיך שטעלן

מדר תעובדות

****דער תייליגער רבי דוד מלעלוב ארבעט אז א צדיק נסתר זאל נתגלה ווערן ****

יענע צייט איז געווען א מלחמה פון פראנקרייך און דייטשלאנד און אין שטאט שטעקישין איז געווען א בריק וואס האט געדינט אלס א גרעניץ, איין זייט פאר פראנקרייך, און די אנדערע זייט פאר דייטשלאנד, און עס איז געווען אוממעגלאך אריבערצוגיין פון איין זייט צום צווייטן אן אן אפיציעלן געדרוקטן רשות-בריוו. דער בית המדרש האט זיך געפונען אויף דעם אנדערן זייט פון בריק, און די זעלנער וועלן זיי בשום אופן נישט לאזן דורכגיין אן די געהעריגע פאפירן, האט רבי דוד זיך אויסגעדרייט צו רבי משה שמואל און אים געזאגט: כאפ אן מיין גארטל און מיר וועלן דורכגיין בשלום, רבי משה שמואל האט זיך אנגעכאפט אין

דער שטעטל שטעקישין Szczekociny אין דרום פוילן, איז געווען נאנט צום שטאט לעלוב Leleów, איינמאל האט הרה"צ רבי ליפא פון שטעקישין געמאכט א ברית פאר זיין זון און האט מכבד געווען הרה"ק רבי דוד מלעלוב אלס סנדק, עס איז דארט אויך געווען דער צדיק נסתר רבי משה שמואל פון שטעקישין. די צוויי חשובע נעסט זענען געבליבן ביז שפעט ביינאכט און געפראוועט די סעודת מצוה מיט גרויס שמחה, עס איז שוין געווארן שפעט און הרה"ק רבי דוד מלעלוב האט זיך געוואנדן צו רבי משה שמואל און אים געזאגט שטילערהייט: "רבי משה שמואל, קום לאמיר גיין דאווענען מעריב אין שול."

גארטל, און זיי זענען אריבערגעגאנגען דעם בריק בשלום, זיי זענען אנגעקומען נאנט צום בית המדרש וואו עס זענען געווען אסאך מענטשן, און רבי משה שמואל האט נישט געוואלט אריינגיין אין שוהל, מורא האבנדיג אז מען וועט באמערקן זיין דאווענען, און איז געבליבן אנדריסן, און רבי דוד איז אריין אליין אין בית המדרש און געדאווענט פאר א האלבע שעה, ווען רבי דוד איז ארויסגעקומען צוריק האט ער זיך אנגערופן: "משה שמואל, פארוואס האסטו נישט געוואלט אריינגיין מיט מיר? האסטו זיך דערשראקן אז מען וועט זיך דערוויסן פון דיר און דו וועסט זיך אנטפלעקן? וויסן זאלסטו, אז צום סוף וועט דאך קומען די צייט וואס דו וועסט זיך מוזן אנטפלעקן!

איך וועל דיר דערציילן א מעשה: "אינמאל איז געווען א דארפ-איד איינע פון די לוי צדיקים נסתרים, וואס האט געוואוינט אין א דארף, און קיינער האט נישט געוואוסט פון זיין גרויסקייט, איין טאג האט דער נסתר געהערט א קול פון הימל: 'עס איז געקומען די צייט אז דו זאלסט זיך אנטפלעקן פאר די וועלט! אבער דער איד האט נישט געוואלט קיין פרסום און האט זיך אנמאגט, האט ער געהערט א קול מן השמים: 'אז דו ווילסט זיך נישט אנטפלעקן ברצון, וועט דיין סוף זיין אז דו וועסט ווערן פארשעמט ברבים! אבער דער צדיק איז נאך אלץ געבליבן מיט זיין באשלוס און האט זיך נישט געוואלט מגלה זיין.

עס זענען דורכגעגאנגען עטליכע טעג, און פלוצלינג האט זיך פארשפרייט א קלאנג אין שטאט, אז דער דארפ-איד האט אפגעטאן א גאר גרויסע עבירה, דאס איז געווען עטליכע טעג פאר א תענית, דער רב פון שטאט הערנדיג דעם קלאנג, האט געשיקט א שליח צום איד אין דארף ער זאל קומען אין שטאט אריין דאווענען מנחה אין בית המדרש. דער איד איז געקומען. דער רב האט אויפגערופן דער דארפ-איד ביי קריאת התורה, אבער ווען ער האט זיך געגרייט צו מאכן די ברכה, האט דער רב אויפגעשטעלט פארן גאנצן עולם און אויסגעשריגן מיט כעס: רשע! דו האסט אפגעטאן אזא גרויסע עבירה, און דו האסט נאך די חוצפה צו מאכן א ברכה פארן אויבערשטן? דער רב האט זיך נישט באנוגענט מיט רייד, נאר אויך דערלאנגט א פאטש פארן דארפ-איד, וואס האט נישט געענטפערט, נאר רוחני געמאכט די ברכה אויף די תורה, און גלייך ארויסגעגאנגען פון בית המדרש און איז פארשוואונדן.

יענע נאכט איז דער טאטע פון רב געקומען צו אים אין חלום און געזאגט מיט א ציטערדיגן קול: 'זויסן זאלסטו אז אין הימל האט מען אויסגערופן אז דו מוזט שטארבן ווייל דו האסט פארשעמט א גרויסער צדיק נסתר וואס האט חלילה נישט געטאן קיין עבירה! און די קלאנג איז נאר געווען א כבול פונעם הימל ווייל ער האט זיך אנמאגט זיך צו אנטפלעקן, דעריבער שטיי אויף גלייך אינדערפרי און גיי צו אים אין שטוב און בעט אים מחילה מיט מסירות נפש, אנדערש וועסטו נישט איבערלעבן דעם טאג!

דער רב האט זיך אויפגעוועקט פון שלאף ציטערנדיג פאר פחד, זיין גייסט איז

געווען אומרואיג און זיין הארץ האט געקלאפט, ער האט איינגעזען די גרויסע עוולה וואס ער האט אפגעטאן, סיי פאר מבויש זיין א איד ברבים און סיי פאר אים שלאגן, און ווי נאר דער טאג האט אויפגעשוינט, האט דער רב פארוואלט צען אידן און זיי זענען גלייך געפארן צום דארף צו מפיץ זיין דעם צדיק.

ווען זיי זענען אנגעקומען צו זיין שטוב, איז דער צדיק נסתר נישט געווען אין שטוב ווייל ער האט מרגיש געווען ברוח הקודש אז זיי קומען, און ער איז אנטלאפן אין פעלד, די אורחים האבן געפרעגט זיין ווייב: 'זואו איז דיין מאן?' האט זי געענטפערט מיט א ביטערע הארץ: 'וואס איז? איר זענט ווייטער געקומען אים שלאגן און פארשעמען?'

האבן זיי געענטפערט: 'חס ושלום! מיר זענען נאר געקומען אים בעטן מחילה, ווייל מיר האבן נישט געוואוסט אז ער איז א גרויסער צדיק, און ווען דער קלאנג איז ארויס האבן מיר אים בטעות חושד געווען, האט זי געזאגט זאלן זיי ווארטן ביז ער קומט צוריק אהיים אבער א שטיק צייט איז אריבער און ער איז נישט אנגעקומען, זעענדיג דאס, זענען זיי ארויס געגאנגען זוכן אין די פעלדער, דער צדיק האט באמערקט אז זיי קומען נאך אים, איז ער אנטלאפן צו אן אנדער פלאץ און האט זיך באהאלטן עטליכע טעג, ביז ענדע איז ער צוריק געקומען אהיים, ווען דער רב וואס איז געבליבן אין דער נאנט מיטן מנין האבן געהערט אז דער צדיק איז יעצט אינדערהיים, זענען זיי גלייך געגאנגען צו אים, און דער רב האט זיך געווארפן אויף זיינע פיס, און מיט טרערן אים איבער געבעטן מיט א צעבראכענער הארץ ער זאל אים מוחל זיין פאר זיין גאר גרויסן טעות.

דער נסתר האט זיך אנגערופן צו זיי: 'גייט צוריק צו אייער שטאט, איך בין אייך אינגאנצן מוחל, און אויך די גאנצע שטאט און עס זאל נישט פאסירן קיין שום שלעכטס אדער שאדן פארן שטאט, אבער פארן רב אליין וועט יא געשען א קליינער שאדן.' זיי האבן זיך געזעגט פון אים מיט שלום און זיך ארויס געלאזט אויפן וועג אהיים, און טאקע אינמיטן וועג איז פלוצלינג אראפגעפאלן א ראד פון וואגן, די וואגן האט זיך איבערגעקערט, און דער רב האט צובראכן זיין פוס!

נאכדעם וואס רבי דוד מלעלוב האט געענדיגט דערציילן די מעשה, האט ער זיך אויסגעדרייט צו רבי משה שמואל און אים געזאגט מיט ליבשאפט: 'דעריבער, משה שמואל, זאלסטו וויסן: דו וועסט זיך סייזוי מוזן אנטפלעקן, איז בעסער אז דו זאלסט דאס טאן ברצון.' און טאקע שפעטער האט רבי משה שמואל זיך אביסל אנטפלעקט פאר די וועלט, צוליב דעם הייליגן ציווי פון זיין רבי'ן, רבי דוד מלעלוב זצוק"ל

פאר זיין הסתלקות, האט רבי משה שמואל דערציילט די גאנצע מעשה פאר זיינע קינדער, און ער האט זיך אנגערופן פון הארץ: 'דער רבי האט געוואלט מאכן פון מיר א גרויסע כלי און א טייערע צירונג פארן וועלט. אבער איך האב זיך אנמאגט און נישט געוואלט, און איך האב חרטה אויף דעם וואס איך האב נישט געפאלנט זיין הייליגן ווארט.' זי"ע"א. (ספר מגדל דוד לעלוב)

הוצא לאור ע"י "עולם הספרים" מרכז העולמי לספרים שאינם נמצאים ולספרים עתיקים וכתבי יד צו פארקויפן

ספר צמח ה' לצבי דפוד' \$2300, זאת וזכרון מהחזוה מלובלין דפוד' \$3000, ספר מרע בני יששכר \$1500 רגל ישרה בני יששכר \$1500 סעט משניות משערנאווין ת"ר תר"ו \$2500, שו"ת הר"ם דפוד' עם חז"ם מצב מפואר שייך למשפחת החדושי הר"ם \$2500 ספר אמרי ברוך ויוזנין דפוד' \$900 ספר אהבת ישראל ויוזנין דפוד' \$700, ספר עבודת יששכר וואלברו דפוד' \$1000 הגדה פרי חיים שהשתמש בו בעל חלקת יהושע מביאלא \$3000 ח"י הרשב"א עם חתימת הגאון ר' שמשון אהרן פולאנסקי מטעפליק \$600 ספר טורי אבן דפוס ראשון עם חתימת הגאון רב שמעון לאנגסאם בעל שלמי רגלים על חגיגה אבוד מעלין \$1500 ספר מקצוע בתורה להגאון מפלאצק דפוד' עם חתימה וחתימת הרה"ק ר' משה ירוחם מארגנשטערן בנו של הרה"ק ר' מנחם מענדל מקאצק זצוק"ל \$2000 ספר פרשת דרכים דפוס ראשון עם חתימת והגהות הגאון רב שלמה הכהן בעל מלאכת שלמה שאלוניקי תרכ"ג וגם חתימת נכדו ר' דוד הכהן \$1000 סעט ערבי נחל שבידך ונתן הרה"ק מטאש זצוק"ל לבחור שנבחן על סוגיא בש"ס עם אישור \$800 וזמירות שבת שבידך ונתן הרה"ק בעל מאור ישראל מסקולען תשע"ט לתומך \$750, איסור והיתר פראג תקמ"ד עם חתימת וחתימת הרה"ק עזריאל הילדסהיימער \$650 איסור והיתר פראג תקמ"ד עם חתימת ר' חיים יעקב ב"ר יהודה דוב פיינשטיין שהיה שו"ד מצפת \$600 איסור והיתר פראג תקמ"ד עם חתימת ר' אברהם יצחק וויינבערגער מקליינווארדיין ובניו ותלמידו ר' צבי הירש בלום \$700 ישמח משה שייך להרה"ק מטאש עם כתב יד מעיר טאש עם אישור \$10000 ספר דינים ומנהגים לביהכ"נ דחברת אחים ברעסלויא תקצ"ג לא ידוע \$2000 חומש ויקרא פלאוויא עם חתימת הרה"ק ר' חיים מקאסוב בעל תורת חיים \$45000 גמ' שלמד בו הרה"ק ר' איציקל מפשעווארסק \$2500 תהלים שאמר בו הרה"ק ר' שלמה מבאבוב כל חורש אלול תשנ"ח \$15000 דפוד' קדושת לוי מהדורא תנינא תקס"ו חסר השער 61 דפים \$4500 ספר מעבר יבוק ויטאמיר \$2000 מכתב הרה"ק ר' מנחם מענדל מפביאניץ הי"ד \$1500 מכתב המנחת אלעזר עם ראשי הקהל לחתונת בתו עם ברכתו \$8000, מכתב ארוך שנת תש"ו מאגודת ישראל ארה"ב מבקשים עזרה מאגודת ישראל לונדון עזרה חותמים אדמו"ר מבלאזוב, ר' אלי' מאיר בלאך, ר' שמעון שוואב, אלימלך טרעס ור' העזרעלם \$3800 מכתב הרה"ק ר' יחזקאל מאוסטראווא \$1800 שו"ע ייד ח"ב וחז"ם ח"א פלאוויא \$3000 כל אחד, ספר אמרי יהודה מהנה"ק מסעקלעדי עם ב' חתימות מהגאון ר' יחיאל מיכל הכהן פריעד בעל תורת יפה בנו של הגאון רב נתנאל בעל פני מבין \$2000 ספר משה משה ב' חתימות מהגאון ר' יחיאל מיכל הכהן פריעד בעל תורת יפה עם הגה \$2000 מכתב הגאון ר' יונתן שטייף תשי"א מבקש מר' יעקב רונזינג' להצילו \$1800 ספר עם חתימת הגאון בעל חמדת שלמה ורה"ק ר' יעקב אדמו"ר מיעוב בן הרה"ק מטשעכנאוו \$3000 16 - 4403

Ave Brooklyn, NY 11204 USA - 718 - 438 - 8414 - 718 - 633 - 5500 Hours are 12 - 7:30 Fri 11-1:00,

To receive the pardes: pardesyehuda1@gmail.com or pickup in the store from Wednesday. website www.seforimworld.com.